

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma ŞAHİN

“Çocuklar bizim geleceğimiz, sağlıklı yetişen nesiller ile güçlü yarınlara ulaşmak hedefimiz”

Gönlü çocuk sevgisi ile dolu,
hoşgörülü, sabırlı, esneklik
gösterebilen, güvenli ve şefkatli
bir ortam sağlayabilen, sevgisi
ile bir çocuğun hayatında fark
yaratmak isteyen ve mevzuatta
belirtilen şartları taşıyan,
Kurumla işbirliği içinde çocuk
yararına hizmet vermeye kendini
hazır hisseden herkes koruyucu
aile olmak üzere başvuruda
bulunabilir.

Röportaj: İdarecinin Sesi

İdarecinin Sesi: Bakanlığınızda koruma altında bulunan çocuklar Kurumsal bakımda dönüşüm yaşıyor, temel perspektifiniz nedir?

Fatma ŞAHİN: Bakanlık olarak biz “önce çocuk” diyor ve çocuğun menfaatini her şeyin üzerinde tutuyoruz. Ve bunu da Bakanlığımızın yapısını tanıtırken ifade ettik, kamuoyuna anlatmaya çalıştık.

Bizim 14 bin evladımız var. Ben kendi evladım için ne emelim varsa onlar için de aynı şeyleri yapma gayretindeyim. Bütüncül politika ve uygulamalar muhakkak, fakat her bir çocuğumuz bizim için çok çok özel... Ama onların en önemli ihtiyaçları sevgi muhabbet ve aile ortamında yetişmeleridir.

Kuruluşlarımızda koğuş modelinden artık tamamen vaz geçiyor, Sevgi Evi, Çocuk Evi Modeline geçiyoruz. Çocukların ev ortamında yaşamayı deneyimlemelerini, kuruluşlardan ayrıldıktan sonraki hayata tam anlamıyla hazırlanmalarını istiyoruz.

Kurumların koğuş modelinden Sevgi Evleri ve ardından Çocuk Evleri'ne dönüşümü bizden evvel başlayan bir uygulama, biz çocuk evlerinin sayısını hızla artırmakla birlikte, özellikle 0-3 yaş grubu çocuklar başta olmak üzere koruyucu aile uygulamasını da yaygınlaştırma kararı aldık.

Bakanlığımız kurulduktan sonra kuruluşlarımızı yeniden yapılandırırken Yurt dışındaki uygulama ve örnekleri de

inceledik. Özellikle 0-3 yaş arası çocukların zihinsel, fiziksel ve duygusal gelişimlerinde aile yanında olmaları çok büyük önem taşıyor. Pek çok ülkede bu yaşlar arasında, kurumlar istasyon görevi görüyor ve çocuklar gerekli prosedür tamamlanmasının ardından koruyucu ailelerin yanına yerleştiriliyor.

İdarecinin Sesi: Koruyucu aile hizmeti çocuk için neden önemlidir? Böyle bir kampanyaya neden ihtiyaç duyuldu?

Fatma ŞAHİN: Kuruluşlarımızda biz çocuklarımızın hemen tüm fiziksel ve maddi ihtiyaçlarını karşılıyoruz. Özellikle Sevgi Evleri ve

Çocuk Evlerinde, iyi bir evin tüm fiziksel donanımı mevcut... Fakat çocukların sağlıklı gelişebilmeleri için kendilerine güven sağlayacak, destekleyecek, sevecek, sosyal gereksinimlerini karşılayabilecek sıcak bir aile ortamına ihtiyaçları var. Bunu da ancak bir aile verebilir. Çocukların yeterli sevgi alabildikleri, gereksinimlerinin düzenli olarak karşılandığı sıcak bir aile ortamında yetiştirildiklerinde sağlıklı bireyler olabildikleri bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçektir.

Kalplerini ve sıcak yuvalarını çocuklarımıza açan koruyucu ailelerimizin yanındaki çocuklarımız da zaman içinde evlat edinme hizmetinden yararlandırılmaya uygun hale gelebiliyor. Biz bu durumdaki çocuklarımızın da haklarını koruyarak yanlarında yetiştikleri koruyucu aileleri tarafından öncelikle evlat edinilmelerini de sağlıyoruz. Bu maksatla biz Evlat Edinme Tüzüğü'nü değiştirdik. Mağduriyetler oluyordu, bunları ortadan kaldırdık.

Kampanya öncesine kadar koruyucu aile yanındaki çocuğumuz 1474 idi. Bu bizim için yeterli olamazdı, ayrıca koruyucu aile konusu hem kamuoyunca bilinmiyordu hem de bazı yanlış anlamalar vardı. Koruyucu Aile, evlat edinmeyle, gönüllü aile olmak ile de sık sık karıştırılıyordu.

İşte biz tam da bu ihtiyaçların karşılanması, her bir çocuğun aile sıcaklığını yaşamasını, tek ve biricik

Biz toplum olarak her zaman güç durumda olanlara sevgi ve şefkatimizi gösteririz. Söz konusu olan çocuksa sahip çıkarız, gözetiriz, biz zaten bu konuya yabancı değiliz.

olarak ilgi ve şefkat görmesini ve çocuklarımızın toplum tarafından sahiplenilmesini istiyoruz.

İdarecinin Sesi: Koruyucu aile kampanyası nasıl başladı? Şu an ne aşamada? İstedığınız sonuçları alabildiniz mi?

Fatma ŞAHİN: Bakanlığımızın tüm alanlarını gönüllülere açmayı hedeflediğimiz GÖNÜL ELÇİLERİ PROJESİ, 5 konu başlığını hedefledi. Biz koruyucu aile konusunun çok önemseydiğimiz için projenin çıkış konusu, KORUYUCU AİLE olsun istedik.

Yol gösterecek, yaşam becerilerini artıracak, rehberlik edecek, sevgiyi, hayatı paylaşacak aileler yanlarında olduğu zaman çocuklarımızın öz güveni yüksek, huzurlu, mutlu ve başarılı çocuklar olmasını önemseydiğimiz için Başbakanımızın Değerli Eşleri Emine Erdoğan Hanımefendi himayelerinde 19 Aralık 1012 tarihinde ilk toplantımızı yaptık ve Koruyucu Aile kampanyamızı, yerel paydaşlar olarak da valilerimizin eşlerine emanet ettik. Onlar da konuyu ve çocuklarımızı yürekten sahiplendiler. Yurdun dört bir yanında eş zamanlı toplantılar yapıldı. Başta Bakan yardımcımız Aşkın Asan olmak üzere, arkadaşlarımız illere gittiler, yerelde devam toplantıları yapıldı ve koruyucu aile konusu binlerce insana anlatıldı. Gönülden anlattığınızda gönülden karşılık alırsınız, ben buna inanıyorum. Bütün bu çalışmaların neticesinde, Gönül elçisi sayımız, tüm

19 Aralık 2012 tarihi itibarı ile Sayın Emine ERDOĞAN'ın himayelerinde Gönül elçileri projesi başlatılmış ve 81 ilimizin vali eşleri bu projede yer almışlardır. Bu proje kapsamında yapılan 3096 toplantı ile 1675 çocuğumuz 1360 koruyucu aile yanına yerleştirilmiştir. Halen 3099 çocuğumuzun 2573 koruyucu aile yanında bakımları sağlanmaktadır.

alanlar için 650 bine yaklaşırken, koruyucu aile yanında olan çocuk sayımız da 3099'a Ulaştı. Daha önce bazı illerde öne çıkan koruyucu aile uygulaması yurdun hemen hemen her yerine ulaştı. Koruyucu aile uygulamamızın ve diğer kurum hizmetlerimizin bilinirliği arttı. Hepsinden önemlisi, yerel dinamiklerin de katkısıyla devlet himayesindeki çocuklarımıza karşı artık daha çok kişi sorumluluk duygusu taşıyor ve bu bilinç ile yaklaşıyor.

Ailenin mübarek, kutsal, mukaddes tarafı var. Annenin, babanın onları koruyup güven içinde onları yetiştirdiği bir evlatla, istediğiniz kadar 24 ayar altından yolunu yapın orada yeterince anne babanın kendi içindeki sistemin dışında yetişen çocuk kurumdan çıktığı zaman sudan çıkmış balığa dönüşüyor. Ne yapacağını, ilişkilerini, parayı ne yapacağını bilemiyor. Bizde annelik babalık 18 yaşında bitmiyor. Benim rahmetli annem son nefesine kadar bizim yanımdaydı. Benim evlatlarıma analık yaptı. Biz böyle bir kültürden geliyoruz. 18 yaştan gün aldığın zaman çocuklarımızı tabii ki hemen bırakmıyoruz. Yaşam boyu onların yanında olacak, rehberlik edecek, doğru yolu gösterecek, özgüveni sağlayacak bir yapıdan bahsediyoruz. O yüzden koruyucu aile modeli bizim için çok önemli.

İdarecinin Sesi: Efendim Koruyucu Aile konusunda tarihi bir başarıya imza attınız, Unicef dahil elde ettiğiniz başarı uluslararası kurum ve kuruluşlara örnek gösterildi. Bu başarıyı neye borçlusunuz?

Fatma ŞAHİN: Koruyucu aile konusu çocukların sağlıklı gelişimleri ve toplumumuzun geleceği açısından önemli bir konu olmasına rağmen yeterince bilinmemektedir. Öncelikle ekip çalışması ve aktif bir tanıtım süreci ile toplumda bilinirliğin sağlanması gerekmektedir.

Bakanlık olarak başta Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz olmak üzere tüm ekiplerimizle gece gündüz, mesai mefhumu gözetmeden, devlet millet kaynaşmasını sağlayarak özveri ile çalıştık. Çalışmalarımızın her aşamasında mevcut koruyucu ailelerimiz, tüm gönüllülerimiz ve gönül elçilerimiz de vardı, Projenin başladığı 19 Aralık 2012 tarihine kadar yıllık ortalama 200 çocuk koruyucu aileye yerleştirilirken daha bir yıl dolmadan bu rakam yüzde 837,5 artışla 1675 rakamına ulaşmıştır. Bu çalışmalar sayesinde bazı illerimizde kuruluşlarımız kapatılmış, birçok kuruluşumuz ise kapasite altında çalışmakta ve dönüşüm çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Konuya olan inancımız; Bakanlık Çalışanlarımız, Valilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımızın temsilcileri ve il teşkilatlarımızdan çalışanlarımızın koruyucu aile olmaları ile daha da güçlendi. Koruyucu aileye yerleştirilen çocukların ve ailelerin izlemelerini de sıklıkla yapıyor, ziyaretlere gidiyoruz, çocuklarımızın gözleri ışıltılı. Çocuklarımızın sosyal, psikolojik ve akademik gelişimlerinin sağlıklı bir şekilde sağlanabildiğini görmek bizlere gurur veriyor. Bu alanda yaptığımız çalışmalar Unicef gibi uluslararası kuruluşlar tarafından diğer ülkelere model alınması

Koruyucu aile yanına yerleştirilen çocukların öz aile bağları sürmektedir. Ancak, koruyucu aile hizmeti devam ederken, öz ailenin durumunda, çocuğu ile bağlarını sürdürmesini engelleyecek şartlar gelişirse çocuk evlat edinilebilir.

gereken örnek uygulamalar olarak gösteriliyor.

Gönül Elçileri projesi ile biz toplumda farkındalık oluşturduk ve diğer kamu kurumlarımız, sivil toplum kuruluşlarımız ile tüm halkımızın desteğini arkamıza aldık.

Ben kampanyaya emek veren hem Bakanlık çalışanlarımıza, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli çalışanları ve temsilcilerine hem de Vali ve Kaymakamlarımıza ve özellikle değerli eşlerine, konuya gösterdikleri teveccüh ve hassasiyet nedeniyle halkımıza teşekkür ediyorum. El birliği ve iyi bir takım çalışması ile nasıl iyi işlerin ortaya çıktığını hep birlikte gördük. Elbette bu burada kalmayacak, hem koruyucu aile çalışmamız hem de Gönül Elçileri Projesimiz diğer alanlarda da ilerlemeye devam edecektir.